

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาบทบาทและการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขในการควบคุมป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ในตำบลป่าจิว อำเภอศรีษะนาถ จังหวัดสุโขทัย เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทและการมีส่วนร่วมในการควบคุมและป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ของอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ตำบลป่าจิว อำเภอศรีษะนาถ จังหวัดสุโขทัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกำหนดวิธีการวิจัยดังต่อไปนี้

รูปแบบการศึกษา

เป็นการศึกษาวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive study)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้คือ อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ตำบลป่าจิว อำเภอศรีษะนาถ จังหวัดสุโขทัย ระหว่างเดือน กรกฎาคม 2553 - กันยายน 2553 จำนวน 173 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือประชากรทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษานี้คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นตามปัญหา วัตถุประสงค์ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยมีเนื้อหาครอบคลุมตัวแปรตามกรอบแนวคิดในการศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เป็นการศึกษาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในตำแหน่ง อสม.

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้และเจตคติ เป็นคำถามปลายปิด 3 ตัวเลือก ใช่ ไม่ใช่ และไม่แน่ใจ จำนวน 15 ข้อ ข้อที่ 1 - 5 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้เรื่องโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 และข้อ 6 - 14 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเจตคติของอาสาสมัครสาธารณสุขต่อการควบคุมป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ลักษณะคำตอบของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ ดังนี้

ใช่ หมายถึง กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นตรงกับข้อความนั้นๆ

ไม่ใช่ หมายถึง กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นไม่ตรงกับข้อความนั้นๆ

ไม่แน่ใจ หมายถึง กลุ่มตัวอย่างไม่แน่ใจในข้อความนั้นๆ

เกณฑ์การให้คะแนน

ใช่ ให้	3 คะแนน
ไม่แน่ใจ ให้	2 คะแนน
ไม่ใช่ ให้	1 คะแนน

เกณฑ์การแปลผล

คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.00 หมายถึง ความรู้และเจตคติอยู่ในระดับดี

คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง ความรู้และเจตคติอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง ความรู้และเจตคติอยู่ในระดับต่ำ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยเอื้อ มีทั้งหมด 6 ข้อ ซึ่งเป็นปัจจัยเรื่องการสนับสนุน วัสดุอุปกรณ์ในการควบคุม การจัดการวัสดุอุปกรณ์ และการได้รับข้อมูลข่าวสาร

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยเสริมเป็นคำถามปลายปิดเกี่ยวกับแรงจูงใจ และความพึงพอใจในฐานะที่เป็นอาสาสมัครสาธารณสุข จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 5 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทและการมีส่วนร่วมในการควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ของอาสาสมัครสาธารณสุขในตำบลป้างิ้ว ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

ปฏิบัติทุกครั้ง หมายถึง ผู้ตอบกระทำสม่ำเสมอทุกวัน หรือทุกครั้ง

ปฏิบัติบ่อยครั้ง หมายถึง ผู้ตอบกระทำเป็นส่วนใหญ่ หรือกระทำบ่อยครั้ง

ปฏิบัติบางครั้ง หมายถึง ผู้ตอบกระทำไม่ทุกวัน หรือกระทำบางครั้ง

ปฏิบัตินานๆครั้ง หมายถึง ผู้ตอบกระทำเป็นส่วนน้อย หรือนานๆครั้ง

ไม่เคยปฏิบัติ หมายถึง ผู้ตอบไม่เคยกระทำเลย

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติทุกครั้ง ให้ 5 คะแนน

ปฏิบัติบ่อยครั้ง ให้ 4 คะแนน

ปฏิบัติบางครั้ง ให้ 3 คะแนน

ปฏิบัตินานๆ ครั้ง ให้ 2 คะแนน

ไม่เคยปฏิบัติ ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การแปลผล

- คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง บทบาท/การมีส่วนร่วม อยู่ในระดับดีมาก
- คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง บทบาท/การมีส่วนร่วม อยู่ในระดับดี
- คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง บทบาท/การมีส่วนร่วม อยู่ในระดับค่อนข้างดี
- คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง บทบาท/การมีส่วนร่วม อยู่ในระดับปานกลาง
- คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง บทบาท/การมีส่วนร่วม อยู่ในระดับไม่ดี

ตอนที่ 6 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะที่ควรปรับปรุงแก้ไขในเรื่องปัจจัยเอื้อและปัจจัยเสริม 5 ข้อ โดยให้คะแนน 5 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนน

เห็นด้วยมากที่สุด ให้ 5 คะแนน

เห็นด้วยมาก ให้ 4 คะแนน

เห็นด้วยปานกลาง ให้ 3 คะแนน

เห็นด้วยน้อย ให้ 2 คะแนน

เห็นด้วยน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การแปลผล

- คะแนนเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	ความคิดเห็น อยู่ในระดับมากที่สุด
- คะแนนเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	ความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก
- คะแนนเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	ความคิดเห็น อยู่ในระดับปานกลาง
- คะแนนเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	ความคิดเห็น อยู่ในระดับน้อย
- คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	ความคิดเห็น อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทและการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขในการควบคุมป้องกันโรค ไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ใช้ข้อมูลที่ได้ศึกษามาเป็นกรอบแนวคิด เพื่อนำมาสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถาม ที่จะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิด

3. สร้างแบบสอบถาม ตามที่จัดสร้างขึ้น เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระตรวจแก้ไขภาษาที่ใช้ และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่านได้แก่

3.1 สาธารณสุขอำเภอศรีสัชนาลัย จำนวน 1 ท่าน

3.2 อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 1 ท่าน

3.3 หัวหน้ากลุ่มงานควบคุมโรค โรงพยาบาลศรีสัชนาลัย จำนวน 1 ท่าน

โดยตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะเพื่อหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และโครงสร้างภาษา ตลอดจนความเหมาะสมของเนื้อหา ประเด็นที่ศึกษาแล้วนำมาปรับแก้ไขภาษาร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้ง นำผลที่ได้มาคำนวณหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาพบว่ามีค่าความตรงตามเนื้อหา 0.96

4. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับประชากรที่ศึกษา (Reliability) แล้วนำมาปรับปรุงอีกครั้ง โดยนำไปทดสอบ (Try out) กับอาสาสมัครสาธารณสุขในตำบลแม่สำ อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย จำนวน 30 คน ที่มีคุณสมบัติเหมือนกับกลุ่มตัวอย่าง และนำผลที่ได้ มาคำนวณหาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค

(Cronbach's alpha coefficient) สำหรับเครื่องมือที่สร้างขึ้น นำผลที่ได้มาคำนวณหาความเชื่อมั่นพบว่ามีความเชื่อมั่น 0.83

5. จัดพิมพ์แบบสอบถาม แล้วนำไปเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

1. ผู้วิจัยทำหนังสือผ่านความเห็นชอบจาก คณะกรรมการจริยธรรมของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาในมนุษย์ ผู้ศึกษาได้ยึดหลักจรรยาบรรณและเคารพในสิทธิความเป็นมนุษย์ของผู้ถูกศึกษา
3. ในการศึกษาครั้งนี้ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจะถูกเก็บเป็นความลับแต่จะนำมาใช้ประโยชน์ทางการศึกษานี้เท่านั้น ไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่าง
4. แบบสอบถามครั้งนี้จะไม่ระบุชื่อ - นามสกุล และที่ทำงาน ทั้งนี้จะให้รหัสแทนชื่อและสถานที่ทำงาน ของผู้ตอบแบบสอบถาม
5. กลุ่มตัวอย่างมีสิทธิที่จะให้ข้อมูลหรือไม่ให้ข้อมูล โดยไม่มีการบังคับ

การรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ทำหนังสือถึงคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย สำนักงานสาธารณสุขอำเภอศรีสัชนาลัย อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ตำบลป่าจิว เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการดำเนินการเก็บข้อมูล
2. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ถึงอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ตำบลป่าจิว เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษาและขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยใช้แบบสอบถาม
4. ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่จัดเก็บได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. การตอบคำถามเป็นไปโดยความสมัครใจ กลุ่มตัวอย่างมีสิทธิที่จะรับหรือปฏิเสธในการให้ข้อมูลและจะตอบหรือไม่ตอบคำถามได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษานำแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 173 ชุด ที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้องและให้คะแนนเป็นที่ถูกต้องแม่นยำแล้วจึงนำไปประมวลผลด้วย โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical package for the social sciences) Version 17 โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าต่ำสุด และค่าสูงสุดของข้อมูล